

Van het bestuur

Mooie monumentendagen

De monumentendagen van 11 en 12 september waren een prettig succes. Tegen de zestig bezoekers zijn er bij Eigen Oogst rondgeleid. Bij een kopje kruidenthee met een versnapering zijn er veel vragen beantwoord over de tuinen, de warmtemuur en het plantenasiel. De plantjes daar vonden gretige aftrek. Eigen Oogst heeft organisator *Het Geheugen van Zeist* bedankt voor de geweldige organisatie van het weekend.

Tuinapp

Eigen Oogst gaat een tuinapp starten met belangrijke mededelingen of herinneringen vanuit bestuur, tuincommissie en biodiversiteitscommissie. De app is niet bedoeld voor reacties of discussie, alleen voor mededelingen. Wie in de app wil staan kan zich melden bij bestuur@tveo.nl.

Bestuurlijke zaken

Het bestuur blijft een actieve speler in het oneindige verhaal inzake Altrecht en de eventuele aankoop van de grond. Een statutenwijziging wordt voorbereid met betrekking tot aankoop en de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen. Verder praten we over afstemming en samenwerking met de Bloementuin Den Dolder. Ook wordt momenteel advies ingewonnen over de urgentie van scheuren in de warmtemuur.

Van de Tuincommissie

Tuinschouw

De belangrijkste conclusie van de tuinschouw van 4 september was dat de tuinen ondanks de hittegolf een weelderige indruk maakten, inclusief het onkruid. De tuincommissie vindt dat de paden er nog steeds erg rommelig uitzien en wil een plan te bedenken om dit rigoreus met elkaar aan te pakken in het tuinseizoen van 2023.

Er zal geen extra melding komen over het snoeien van de bomen. Eenieder zal zelf in de gaten moeten houden wanneer een te hoge boom gesnoeid moet worden.

Klusweekend 24 en 25 september

Het op één na laatste klusweekend vindt plaats op :

24 en 25 september a.s. van 12.00 uur - 14.00 uur.

Zoals eerder vermeld worden nog één keer alle heggen gesnoeid. Voor de achterste heg zijn een paar extra sterke mensen nodig, vanwege het gewicht van de nieuwe heggeschaar op accu voor het hoge werk. Maar er zijn ook lichtere klussen te doen zoals het onderhoud in en om de Windhoos. Op 25 september wordt bijvoorbeeld ook de bloemenstrook ingezaaid.

De klusweekenden juli en augustus waren erg rustig. De tuincommissie hoopt in september weer op een grotere opkomst. Heb je je verplichte dagdeel vrijwilligerswerk in de tuin nog niet geleverd, dan kun je je kans grijpen. Alle hulp is welkom.

Suggesties voor het komende seizoen zijn altijd welkom. Stuur deze naar de tuincommissie. Tuincom@tveo.nl.

Goed bedoeld

Met enige regelmaat wordt er tuingereedschap of andere spullen voor hergebruik in de Windhoos neergezet. Goed bedoeld en zeker ook prima dat het hergebruikt wordt. Maar we hebben liever dat je eerst aan de tuincommissie vraagt of we er behoefte aan hebben. Zo niet, dan kun je het beter wegbrengen naar de kringloop of aanbieden op social media.

Stokken opbergen in de Windhoos

Ga je binnenkort jouw stokken op de 'zolder' van de Windhoos opbergen, dan graag op de volgende manier:

- 1) aarde van de stokken verwijderen
- 2) stokken in handzame bundels samen binden, liefst met tie-wraps, maar in ieder geval stevig zodat de bundel bijeen blijft
- 3) om één stok een label van ducttape plakken met daarop het tuinnummer en naam.

De tuincommissie wenst allen nog een prettig naseizoen.

Van Henk

Over het hek gekieperd

Wil de eigenaar van 51 gebroken stukken elektriciteitsbuis, 1 lege kartonnen verpakking Kalimest met tuinhandschoenen in de doos, 1 schoffel, 5 bruine plastic kweekpotjes, 1 groen plastic kweekbakje, 1 gebroken wit kopje, 1 plastic verpakking van sixpack bier en 1 kapot blauw plastic afwasteiltje, deze komen ophalen in de Windhoos? Dit afval lag onder de eikenbomen in de groene strook van het Utrechts Landschap aan de westkant van onze tuin. Begin november 2021 heb ik die strook helemaal opgeruimd en al het afval verwijderd. Dit afval is er dus recent een keer neergegooid. Bij Eigen Oogst nemen we ons afval mee naar huis, dat kieper je niet over het hek. Wel zo netjes en voorkomt onverteerbaar plastic afval in de natuur.

Er is nog een tweede 'eigenaar' die z'n spullen kan komen ophalen, zie de tweede foto. Begin september in de groenstrook gevonden. Maar ik vrees dat deze twee vervuilers net zo'n selectief geheugen hebben als onze minister-president en niet meer weten dat dit van hen is.

Henk (tuin 43 en afvalruimer)

Drie jaar later....

In augustus 2019 stuurde ik een email aan enkele tuinders over een droom of beter een droomwens voor de tuin. Aanleiding was dat ik iemand een boek zag lezen op een bankje langs het fietspad van Den Dolder naar Soest. "Zou het niet mooi zijn als we ook zo'n plek hadden in onze tuin?" was mijn vraag en wens die ik aan die paar tuinders stelde. En wat ik niet had voorzien, was dit een aanzet tot een gezamenlijke aanpak om de Windhoos grondig op te knappen. In enkele dagen onderging de Windhoos door hard werken van een tiental tuinders een metamorfose van een rommelig, donkere, groezelige ruimte volgepakt met zoi en twee oude koelkasten, naar een opgeruimde, lichte Windhoos zoals we die nu nog steeds hebben. In de tijd erna werden er nog enkele kleinere aanpassingen gedaan, zoals een nieuw raam, een prikbord, en lampen boven de tafel en het aanrecht. Ook het werkhok werd aangepakt en ontdaan van veel overbodig materiaal en de elektrische bedrading in de Windhoos werd geheel vernieuwd.

En het gaat nog altijd verder met bijv. meer bloemen langs de Windhoos en grasmaaien met de hand in plaats van een zitmaaier. Ook is het meeste (tuin)gereedschap beschikbaar gemaakt voor alle tuinders, wordt onze WC goed onderhouden, staat er regelmatig een vaasje met bloemen op de tafel en wordt er thee gezet van planten uit de tuin zelf. En af en toe zijn er gezellige 'frites' avonden. Verder zaaïen we dit najaar de bloemenstrook onder de eiken in met inheems bloemenzaad. Daar is ook aan het einde van het lange graspad een zitmuurtje gemaakt van afvalstenen en stoeptegels uit de tuin. Een mooie plek om even te zitten of lange gesprekken te voeren met een mooi uitzicht op de tuin en de paardenweide.

40+ Ideeën

Nog steeds heb ik een lijst met 40+ ideeën voor de tuin, dat zal wel nooit veranderen. Een lijst met wilde plannen, praktische aanpassingen, ook onuitvoerbare dingen, maar alles om Eigen Oogst nog mooier, natuurlijker, bloem- en insectenrijker, en aantrekkelijker voor tuinders en gasten te maken!! Wie daaraan mee wil helpen is natuurlijk van harte welkom.

En over weer drie jaar waar staan we dan? Dan zal hopelijk duidelijk zijn of we al kunnen beginnen met onze spullen in te pakken of dat we deze prachtige plek zullen behouden en wellicht zelf eigenaar worden. Op dit moment zou ik niet durven voorspellen welke kant het muntje op zal vallen. Ik verwacht dat Eigen Oogst blijft bestaan, maar net zoals met de weersverwachting is er altijd een onzekerheid.

Doodskopzweefvlieg op de bloemen van een venkelplant

Henk

Biodiversiteit

Nieuws Werkgroep Biodiversiteit

We gaan met onze moestuin verder op pad voor méér biodiversiteit en méér natuurlijk tuinieren. Maar hoe doen we dat? Als eerste is ons duidelijk geworden dat de term "biologisch" een onjuiste aanduiding is in moestuinland. "Biologisch" is een beschermde term uit de landbouw. Het betreft een keurmerk waarbij je moet voldoen aan allerlei strenge wettelijke eisen die in detail zijn omschreven. Pas als je daaraan voldoet mag je de logo's Bio of Skal voeren.

Bij moestuinieren gaat het om de term **ecologisch**. Ook daarbij gaat het om allerlei kenmerken, waarbij de afwezigheid van chemische stoffen en kunstmest (zoals in het geval van TVEO) het absolute minimum is. We kunnen veel meer doen om van onze moestuin een prachtige gezonde natuurlijke tuin te maken door juist met de natuur - plant en dier- samen te werken. Zo kan door bodemverbetering en hergebruik externe input en output (bijna) overbodig worden. Ecologisch tuinieren is inmiddels de toonaangevende vorm van moestuinieren geworden. In onze

Skal

gesprekken met leden hebben we gezien dat er veel animo voor is, vooral onder de nieuwe leden. Veel tuinders zijn er al flink mee bezig. Het maakt onze positie ten aanzien van de gemeente Zeist ook een stuk sterker.

Wij gaan ons als werkgroep nu buigen over ideeën om het gemeenschappelijk deel meer ecologisch in te richten en gebruiken daarbij graag wat ideeën van de AVVN (Algemeen Verbond van Volkstuindersverenigingen in Nederland) die zij ook gebruiken bij het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren. Daarbij zijn drie thema's belangrijk: Biodiversiteit, Klimaat en Samen doen!

We zijn al op weg. Zie bijvoorbeeld het prachtige bankje dat Henk gemaakt heeft (Nieuwsbrief augustus 2022) gemaakt van stenen die de tuinders niet meer nodig hebben. Niet alleen is het een rustplaats voor ons tuinders in de schemering, maar het kan ook een geliefde schuilplaats worden voor bijvoorbeeld kleine en zelfs bijzondere amfibieën.

Of de inheemse planten die aan de rand van de moestuin worden ingezaaid. Zo gaan we verder, ook met plannen voor verschillende workshops.

Wordt vervolgd.

Maria namens de werkgroep Biodiversiteit: Sandrien, Hylkia en Connie en Maria

Licht op de Mol

Wie ben je? Met je fluweelzachte vacht, je schopvormige voorpoten met zes vingers en je snuit zonder snorharen? Met haren in je bijzondere pels, die alle kanten op kunnen bewegen, zodat je zowel vooruit als achteruit kunt bewegen in je smalle gangen. Je bent in elk geval een indrukwekkend graafdiertje dat de hele dag bezig is daar in de bodem. Gelukkig kun je zwemmen als het water te hoog komt, al hou je natuurlijk niet van natte voeten. En blind ben je ook niet, al zou je wel een bril kunnen gebruiken.

Carnivoor

Mollen eten graag regenwormen. Ze verlammen de worm en bewaren ze in hun onderaardse gang. Vooral in het najaar is de mol een echte spaarder: wetenschappers hebben voorraadkamers met meer dan 1000 regenwormen gevonden. Ze bevatten veel water, waardoor de mol eigenlijk niet hoeft te drinken. Handig dus. Op jaarbasis eet een mol 36 kg regenwormen. Duidelijk zijn favoriete hapje. Verder eet hij mieren spinnen, slakken en insecten (zoals larven van de langpootmug en andere plantetende kevers). Bovendien jonge muizen en af en toe een ei.

Hij eet slechts dierlijk voedsel. Veel mensen denken soms dat hij knabbelt aan de wortels van je planten; maar die lust hij dus helemaal niet. Hij laat jouw planten en bollen liever met rust, maar soms sneuvelt er een plant of zakt weg en die moet dus opnieuw stevig aangeplant worden.

De mol ruikt dus aardig wat dieren op, wat wij wel jofel vinden. Bij overlast van slakken en muizen wil je deze dieren juist als gast. Met zijn ondergrondse gangen houdt hij de grond zeer luchtig. Alle dieren die daar per ongeluk in vallen zijn verloren want op zijn rondes eet de mol natuurlijk elke bezoeker lekker op. Mollen wijzen op een gezonde en vruchtbare bodem. Ze hebben een goed functionerend ecosysteem nodig om te overleven. Daarom hoop je dat de bodem van de moestuin vruchtbaar is en veel organisch materiaal bevat dat lekkere dikke regenwormen aantrekt. Bovendien vangen ze heel wat organismen die schade zouden kunnen toebrengen aan je groenten.

Een mol in de tuin is dus oké. Als je tenminste enigszins tandenknarsend kan aanzien dat je tijdelijk niet de enige gebruiker van de aarde bent.

Down Under

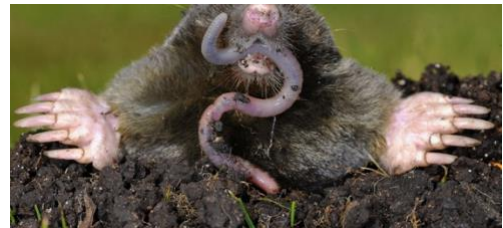
In zandgebieden of moerassig gebied kan hij niet goed graven en ook niet fijn bouwen. Hij zoekt liever weilanden, grasranden, velden en tuinen en slootranden, waar genoeg insecten en wormen zijn. Want bovengronds eten zoeken is voor de mol gevaarlijk. Hij kan dan ten prooi vallen aan onder andere mensen, vossen en reigers.

Soms moet de mol een aparte gang graven om het water af te voeren als er wateroverlast dreigt. Wist je dat hij met zijn krachtige klauwen wel 15 kg aarde kan verplaatsen in een uur? En dat in nauwe gangen met een hoog gehalte aan kooldioxide. In de periode februari–maart maken mollen lange gangen van 250 meter verspreid over een oppervlakte van zo'n 500 m².

In het donker staat zijn staartje rechtop en kan hij zijn oren inrollen zodat er geen zand inkomt. Maar dat ziet niemand. Zijn tanden heeft hij hard nodig, slijten deze te vroeg af dan kan hij niet eten en sterft. In principe kan een mol wel 10 jaar worden, maar in het wild redt hij dat niet vanwege vele vijanden.

Een molshoop

Is er eenmaal een mol aan het werk in het gebied van jouw tuin, dan lijkt het misschien alsof er geen einde komt aan zijn graafdrang, maar het houdt écht een keer op. Als de mol eenmaal klaar is met zijn ondergrondse stelsel van gangen, is het (voorlopig) afgelopen. Het enige graafwerk dat een mol dan nog uitvoert is wat onderhoud aan de gangen.

Bedenk maar dat hij de grond mooi omscheept en de humus met diepere lagen mixt. En voor de nodige zuurstof zorgt. Ook 's winters, als de mol wat dieper moet graven op zoek naar voedsel, kunnen opnieuw molshopen ontstaan. Maar je hoeft niet bang te zijn dat er meerdere mollen komen, want het zijn erg solitaire en territoriale beestjes die geen andere soortgenoten in de buurt dulden. Ze vechten tot de dood erop volgt, als ze in het territorium van een ander terecht komen.

De zogenoemde 'molshopen' zijn overigens bergjes van zeer kostbare, rulle en vruchtbare aarde die vrij is van onkruid en ziektekiemen. Als je ze afscheept kan je die prachtige aarde weer goed gebruiken als zaai- en steekgrond, door die te mixen met wat zand. Bij voorzichtig wegscheppen van de hoop blijft de gang eronder intact en heeft de mol ook geen behoefte een nieuwe molshoop te creëren. Het is ten slotte voor het dier gewoon afval, aarde die in de weg zit en naar boven wordt gebracht.

Familie

De mol leeft het hele jaar solitair, behalve in februari en maart. Dan gaat het dier op zoek naar een vrouwtje om mee te paren. Het mannetje wordt na het paren meteen weer het gangenstelsel uitgezet. Een vrouwelijke mol krijgt drie tot vier jongen. Na acht tot tien weken zet de moeder de jonge mollen uit het gangenstelsel. Ze moeten op zoek naar hun eigen territorium. Voor die kleintjes breekt een gevaarlijke periode aan, voor ze hun eigen plek hebben gevonden. Deze jonge dieren hebben nog weinig kracht en ervaring om direct hun eigen gangenstelsel te graven. Op weg naar wat onbewoonde tunnels dan maar. Als je een mol zomaar kan oppakken zonder dat ie bijt is ie vaak totaal uitgeput.

Vriend

Je kunt natuurlijk vallen uitzetten, maar diervriendelijker (en beter voor je eigen gemoedstoestand) is het als je besluit om er niet wakker van te liggen. Mollen verdelgen levert vrijkomende gangenstelsels op, die doorgaans snel ingenomen worden door een andere mol, die op zijn beurt een nieuw gangenstelsel zal graven of de bestaande, vervallen gangen weer in orde zal brengen, wat zorgt voor weer meer molshopen. Niet handig. Laat de mol zijn huis op orde maken. Dan keert de rust weer. En neem de paar ingezakte planten op de koop toe. Eigenlijk merk je de rest van het jaar niet veel van de mol. De beste manier om om te gaan met de mol in je tuin, is ermee leren te leven.

Mannetje

Laatst zei ik tegen een vriendin wijzend op een gekleurde regenjas achter in de tuin "Wie is dat?" "Oh, we hebben last van mollen en daar hebben we gelukkig een mannetje voor. Ze wonen op een aardig stuk land met kort gras aan het water. "Maar wat heb je er dan voor last van," vroeg ik? "Mag hij hier niet ook wonen dan?" "Jawel," zei mijn vriendin, "maar dan niet hier. Want ook onze elektrische maai robot kan die mols hopen niet aan." Ik was verbijsterd. Voor mijn gevoel is het heel raar dat wij als mensen zeggen, ik woon hier, het is mijn tuin, mijn grond, ik heb last van jou, dan moet jij weg of nog liever dood. Gaat de wereld niet ten onder aan deze visie? Kan het niet met meer respect en samenhang van mens plant en dier. De beste manier om om te gaan met de mol in je tuin, is ermee leren te leven. Ook op ons moestuincomplex. Laten we er maar eens over van gedachten wisselen.

Fluitende flessen

Strychnine, zwavelrookbommen, calciumcarbide, de molblaster: je kan het zo gek niet bedenken of het middel werd al tegen de mol ingezet. Buiten alle proporties, duur en weinig efficiënt. De meeste van die middelen werken slechts gedurende een korte periode, sommige zijn niet ongevaarlijk voor de mens maar vooral; elk vrijgekomen territorium wordt doorgaans snel ingenomen door een nieuwe mol.

Van de middeltjes uit grootmoeders keuken zijn knoflookteentjes, peper en zout, pindanoten en mensendrollen in een molshoop steken qua originaliteit het vermelden waard. En er zijn Fluitende flessen, "diervriendelijke" mollenvallen en zelfs hypermoderne kastjes met ultrasone geluiden om ze weg te jagen. Helaas horen de mede-tuinders die hoge piep veelal ook.

In een moderne moestuin (of tuin) zou je kunnen streven naar evenwicht van mens, dier en plant. We zullen elkaar allemaal hard nodig hebben om het ecosysteem overeind te houden en te verbeteren. Veel websites roepen op tot het alternatief aanplanten van antimollen planten en andere trucjes. Helaas roepen ook die meestal op tot het doden en vangen of verdelgen van deze dieren. De dierenbescherming roept op tot het omarmen van de mol. Ik ook. Een zeer interessante schrijver met veel humor en tuinkennis is Romke van de Kaa. Lees zijn mooie artikel over de mol onder deze [LINK](#).

Sandrine Lammers

Vacature Redacteur Nieuwsbrief

Ondergetekende zal wegens dringende andere verplichtingen moeten stoppen met het samenstellen, redigeren en vormgeven van de nieuwsbrief. Een vaste stroom berichten en foto's van bestuur, commissies en leden maken het produceren en verzenden van de nieuwsbrief gelukkig tot een overzichtelijke klus. Heb je er zin in de nieuwsbrief samen te stellen en te verzenden? Meld je dan bij mij. Ger.tielen@xs4all.nl.

Ger Tielen

Contactgegevens

Algemene informatie: info@tveo.nl Nieuwsbrief: nieuwsbrief@tveo.nl

Bestuur: bestuur@tveo.nl Tuincommissie: tuincom@tveo.nl

Ger Tielen Maria van den Boer Richard Versmissen Bes van Pinxteren Caroline van der Hoeven Monique Buiting Christa de Beer